

Ledelsesresumé

Benchmarking af kommunernes udgifter til administration og ledelse i 2019

Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed har i en ny analyse opdateret hovedresultaterne fra analysen "Benchmarking af kommunernes udgifter til administration og ledelse", der blev udgivet i 2018 og baserede sig på tal fra 2017.

Formålet med den nye, opdaterede administrationsanalyse er at vise, hvordan kommunernes administrationsudgifter ser ud i dag, og sætte fokus på, hvordan kommunernes administrationsudgifter har udviklet sig siden den første administrationsanalyse, det vil sige fra 2017 til 2019. Der er fokus på kommunernes samlede administrationsudgifter, og udgifter til de fire administrationstyper: Administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale, decentrale ledere og øvrige administrationsudgifter udover løn.

Analysen baserer sig på de nyeste tal for 2019. For at sikre sammenlignelighed mellem analyserne anvendes samme opgørelsesmetode, hvor personaletal er den primære datakilde, der suppleres med regnskabstal. Alle beløb i analysen er i faste priser.

Kommunernes udgifter til administration og ledelse er faldende

I 2019 brugte kommunerne 52,3 mia. kr. på administration og ledelse, hvilket svarer til 8.994 kr. pr. indbygger. Kommunernes administrationsudgifter er faldet med ca. 200 kr. pr. indbygger fra 2013 til 2019 svarende til 2,2 procent. Faldet er størst i slutningen af perioden. Alene fra 2017 til 2019 er kommunernes administrationsudgifter faldet med ca. 145 kr. pr. indbygger svarende til 1,6 procent.

Ser man på udviklingen i de forskellige administrationstyper, er udgifterne til administrative støttefunktioner og chefer faldet med 1,6 procent fra 2017 til 2019. Til sammenligning steg udgifterne til administrative støttefunktioner og chefer fra 2013 til 2017. Kommunernes udgifter til decentrale ledere er faldet med 2,6 procent fra 2017 til 2019. Modsat den generelle tendens, så er udgifterne til myndighedspersonale steget med 4,7 procent i samme periode. Det betyder, at kommunerne i dag har højere udgifter til myndighedspersonale end til decentrale ledere. I 2017 var det omvendt.

Store kommunale forskelle i administrationsudgifter

Der er stor forskel på kommunernes samlede administrationsudgifter. Kommunernes administrationsudgifter varierede fra ca. 7.500 til 12.200 kr. pr. indbygger i 2019, hvis man ser bort fra de fire små økommuner. Det svarer til, at den kommune der har de højeste administrationsudgifter bruger 64 procent mere, end den kommune der har de laveste udgifter til administration.

Forskellene ses også for de enkelte administrationstyper. Fx varierede kommunernes udgifter til administrative støttefunktioner og chefer fra ca. 3.100 kr. til lidt over 6.000 kr. pr. indbygger i 2019.

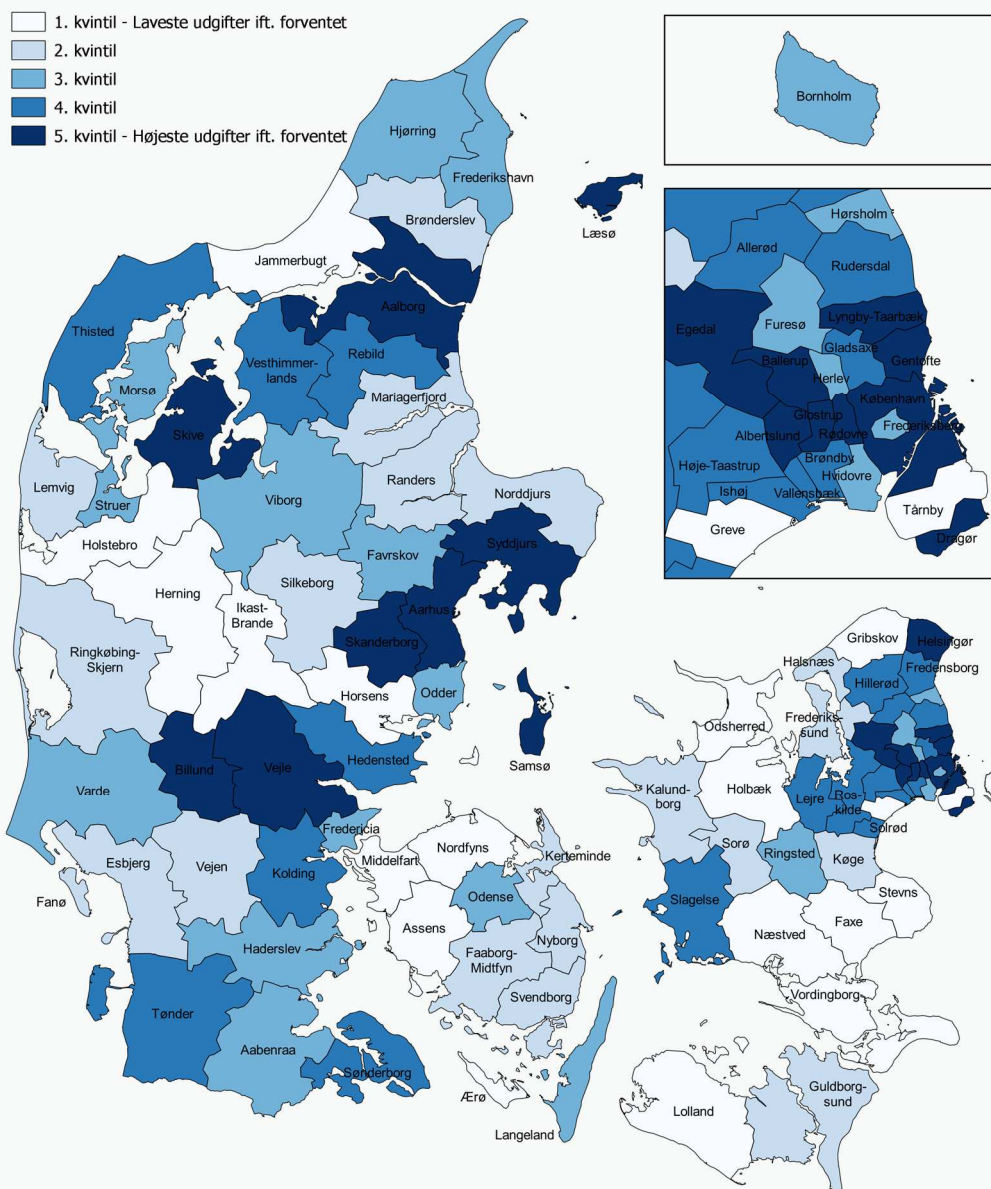
Ligesom i den tidligere administrationsanalyse er der gennem etableringen af en såkaldt benchmarkingindikator taget højde for, at kommunernes administrationsudgifter kan være påvirket af forskelle i rammevilkår. I figur 1.1 på næste side er kommunernes benchmarkingindikator for de samlede administrationsudgifter vist. Analysen viser, at der stadig er stor forskel på kommunernes samlede administrationsudgifter, selvom der tages højde for forskelle i rammevilkår.

Der er også lavet benchmarkingindikatorer for tre af de fire administrationstyper, der i analysen ligeledes er illustreret på danmarkskort. Blandt andet viser disse, at der er en tendens til, at særligt kommuner i og omkring hovedstadsområdet har højere udgifter til administrative støttefunktioner og chefer,

end man kunne forvente på baggrund af deres rammevilkår. Og at der er en tendens til, at det især er jyske og fynske kommuner, som har højere udgifter til myndighedspersonale, end man kunne forvente.

Figur 1.1

Benchmarkingindikator for samlede administrationsudgifter pr. indbygger i 2019

Anm.: Benchmarkingindikatoren for de enkelte kommuner er inddelt i femte dele (kvintiler). 1. kvintil er den femtedel af kommunerne, der har de laveste samlede administrationsudgifter i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af deres rammevilkår. Og 5. kvintil er den femtedel af kommunerne, der har de højeste samlede administrationsudgifter i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af deres rammevilkår.

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

Nogle kommuner har reduceret, mens andre har øget deres administrationsudgifter

Tabel 1.1 nedenfor viser, at de samlede administrationsudgifter fra 2017 til 2019 har været stigende i 41 kommuner og faldende i 57 kommuner. Ca. samme fordeling ses for administrative støttefunktioner og chefer, hvor 43 kommuner har haft stigende udgifter, mens 55 kommuner har haft faldende udgifter.

Fra 2017 til 2019 har 72 kommuner haft stigende udgifter til myndighedspersonale. Administrationstypen er den eneste, som flertallet af kommunerne har øget deres udgifter til. Det lægger sig op af resultaterne i administrationsanalysen fra 2018. Det kan være svært at tolke på, hvorfor udviklingen ser anderledes ud for myndighedspersonalet i forhold til de øvrige administrationstyper. Det kan enten være et udtryk for et ubevidst skred i udgifterne eller et udtryk for en bevidst investeringstankegang.

66 kommuner har reduceret udgifterne til decentrale ledere fra 2017 til 2019. Udviklingen skal formentlig ses i sammenhæng med de tilpasninger af institutionsstrukturen, som mange kommuner gennemfører fx på børne- og ungeområdet. Fra 2013 til 2017 sænkede 90 kommuner dog deres udgifter til decentrale ledere med en gennemsnitlig årlig reduktion på 4,2 procent. For perioden 2017 til 2019 er den årlige gennemsnitlige ændring ca. 2,6 procent for de 66 kommuner, der har reduceret deres udgifter til decentrale ledere. Resultatet kunne indikere, at mange kommuner nu har høstet de lavest hængende frugter ved organisationsændringer på institutionsområdet.

Tabel 1.1

Antal kommuner med stigende eller faldende udgifter fra 2017 til 2019 fordelt på administrationstyper

	Antal Kommuner	
	Stigende udgifter	Faldende udgifter
Administration samlet	41	57
Administrative støttefunktioner og chefer	43	55
Myndighedspersonale	72	25
Decentrale ledere	32	66
Øvrige administrationsudgifter udover løn	28	70

Anm.: Læsø Kommune indgår ikke i opgørelsen af myndighedspersonale. Udgifterne er opgjort i kroner pr. indbygger (2020-pl).

Kilde: Egne beregninger.

Tværgående reduktion af administrationsudgifter – eller det modsatte

Analysen viser, at der er en klar tendens til, at kommuner der har reduceret i deres samlede administrationsudgifter fra 2017 til 2019 har reduceret udgifterne til både administrative støttefunktioner, myndighedspersonale og decentrale ledere – og omvendt for kommuner, der har haft en stigning i de samlede administrationsudgifter. Samtidigt viser analysen, at hvis man har reduceret sine udgifter til én administrationstype, så har man typisk også reduceret sine udgifter til de øvrige typer.

Resultatet indikerer, at kommunerne generelt ikke "flytter" udgifter imellem de forskellige administrationstyper, men at udviklingen i stedet er præget af, at udgifterne til de forskellige administrationstyper enten generelt reduceres eller øges.

Er der en sammenhæng mellem kommunernes udgangspunkt og deres udvikling?

I analysen er benchmarkingindikatoren for 2017 (fra administrationsanalysen udgivet i 2018) holdt op imod udviklingen i de faktiske udgifter fra 2017 til 2019. Dette er gjort for de samlede administrationsudgifter, administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale og decentrale chefer.

Man kunne have en forventning om, at de kommuner, der i 2017 havde de højeste udgifter i forhold til, hvad man kunne forvente (høj benchmarkingindikator i 2017), også er de kommuner, der har reduceret udgifterne mest fra 2017 til 2019. Den generelle sammenhæng vender som forventet: Kommuner der i udgangspunktet havde høje udgifter har reduceret udgifterne mest – og omvendt. Tendensen er tydelig for kommunernes samlede administrationsudgifter og udgifterne til myndighedspersonale, men ikke for de administrative støttefunktioner og chefer og decentrale ledere.